

Előzetési árak:

Egész évre 10 frt -- kr.
Félévre . . . 5 " -- "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hóra 1 " -- "
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség

Kiadóhivatal:

III-piacz, Simonyi-ház
a városházával szemben

Hirdetések a legmérsé-
keltebb árszámítás mel-
lett vétetnek fel.

Az elvi álláspont fenntartása.

Debreczen, december 18.

(—s) Az idő előre haladott volta miatt a hátralevő két egyházpolitikai javaslat leszorult a főrendiháznak ez idei napi rendjéről, úgy hogy a jövő év megint a liberalizmus és a reakció mérkőzésével fog megindulni.

A Wekerle kabinet természetesen állhatatosan és vitézül ki fog tartani a hátralevő két javaslat mellett, a melyek tulajdonképen már kiinduló alapját képezték az egész egyházpolitikai programnak. A függőben levő két javaslat már a Szapáry miniszteriumnak is programját képezte, melyet azonban a Wekerle kormány az adott körülmények között az egyházpolitikai viszonyok teljes és végleges rendezésére nem talált elég ki-merítőnek, s azért kiegészítette a már törvénynyé lett három nagy javaslattal. Tulajdonképen csak a már szentesített három javaslat okozta azon nehézségeket, melyekkel az egyházpolitikai program megvalósítása találkozott, eliben a vallásszabadságról és a zsidó vallás recze-
pcziójáról szóló javaslatokkal szemben nagyobb szabásu komoly ellenzés nem mutatkozott addig, míg a másik három, különösen pedig a kötelező polgári házasságról szóló törvényjavaslatot a Wekerle miniszterium céljául ki nem tűzte. Hisz a vallás-szabadságról és a zsidó vallás recze-
pcziójáról szóló javaslatok ellen el-
ben nem is volt ellenzék a parlamentben,

amennyiben az egy örökké történeti nevezetességű ülésében néh. Irányi Dánielnek sokszor ismételt indítványára egyhangu lelkesedéssel hozta meg azon határozatát, melylyel a kormánynak kötelességévé tette, hogy a vallásszabadság és a zsidó vallás recze-
pcziója iránt törvényes elő-
terjesztést tegyen.

Ilyen előzmények után és annak figyelembe vétele mellett, hogy a Wekerle kormány minő magatartást tanúsított a liberális program megvalósításáért folytatott küzdelemben elejétől kezdve mindenkor, — merő képtelenség mást föltételezni, minthogy ezután is épp oly hajlíthatlan és épp oly következetes lesz elvi magatartásában, mint eddig volt.

Valósággal abszurd gondolat azt föltételezni, hogy miután a Wekerle-kabinet a dolognak nehezebb és nagyobb részt nem csekély dicsóséggel megoldotta, most a csekélyebb és könnyebb résznek megvalósítását elejtené, s hogy miután önfelállította programját sikerrel keresztül vitte, most azt, a mit a parlament egyenesen kötelességévé tett, elhanyagolná. Nem, az ilyen eljárást Wekerle Sándorról és miniszter-társairól nem lehet és nem szabad föltételezni, sőt ellenkezőleg minden jeltől és elő-ményből csak azt kell következtetni, hogy a Wekerle kabinet változhatatlanul fog ezután is a sokszor említett két javaslat integritásához ragaszkodni.

Önmagát hazudtolná meg és bla-
málná, miután a liberalizmusért mindent

kockára tett, ha eltekintene attól a két javaslattól, melyekben a liberális elv a legpregnansabban van kifejezve. A kik ezt remélik, azok tegyenek le erről, mert biz a Wekerle kormány utolsó lehelletéig egy hajszálnyit sem fog engedni elvi álláspontjából. Hogy ez az utolsó lehellet mikor fog elkövetkezni, ezt nem tudjuk, s azért legalább is korai azoknak a fantáziájuk, akik újabb miniszteriumról beszélnek.

— Belföldi hírek (Pozsonymegyei szabadelvűpárt.) A pozsonymegyei törvényhatósági szabadelvű-párt tagjai a Zöldta-fogadóban nagy számban gyűltek össze a vég-ből, hogy az alakítandó megyei szabadelvű-párt alapszabályai felett tanácskozzanak. Szalaly Ödön képviselő alelnök foglalta el az elnöki széket. Megnyitó beszédében kiemelte, hogy a szabadelvű párt szervezkedése szükséges azért is, mert bár az egyházpolitikai törvények az országgyűlés mindkét házában diadalra jutottak és ő felsége azokat szentesítette, mégis van egy párt, mely a törvényeket ismét megsemmisíteni akarja. Az értekezlet lelkesedéssel éje-
nezte a szónok szép fejtegetéseit. — (A ko-
ronaörvállásztársa) az 1867. óta elő-
dult esetekben mindenkör közfelkiáltással történt; ez most azonban nem lehetetlen, hogy mákont lesz. Kerikális ellenzéki körökben, a melyeknek nincs injókra az, hogy Rad-
vánszky Béla váasztassék meg korona-
örnek, szóba került, mint értesülünk, hogy névszerinti szavazást kérjenek abban az esetben ha a koronaöri méltóságra a király által ki-
jelölt négy férfi között olyan is lesz, aki
hozájuk közelebb álló. — (Az Ország-
gos Erdészeti egyesület) tegnapi
Budapesten gyűlést tartott, amelyen mintegy
150-160 erdész volt jelen. Képviselve volt
Debreczen is.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Szivek hajnala.

— Irtá: Katona Imre. —

A vörös sáv az ég peremén mind széle-
sebbé fejlődik; előre küldi sugarai fényét a
nap és a hegyek ormai tündéri világításban
ragyognak szemkápráztatón, miriád szikrát
hányva a hegy-nyergen megnyugvó kései hó
vékonyka rétegén . . . Amint kilépnek a fódél
alól, megcsapja arcukat a jótékony szellő.
Tele tödővel szívják magukba az életre keltő
tavaszi levegőt; kábitó illata megfekszi szívü-
ket, agyokat és csak szemek sugaraiban tud
ismét utat törni magának — egymásra.

Mikor a fiu vágyó tekintettel néz így a
leányra, ez szűzi pirulással süti le szemeit. És
elmereng. Amint révedező tekintete előtt kí-
gózó a termőföldből a kései téli fagyának pá-
rázata és amint gyöngén megkavarog kicsiny
forgó örvényben, úgy, olvassa ki a főlzálló
párából, a gyöngén kavargó örvényből a saját
gondolatait. Főlveti szép fejét és visszanezi
a fiu égő tekintetét ép oly tüzzel, ép úgy
égőn.

Szó nélkül haladnak tovább. A rut éjsza-
kára, a természet halotti álma után, földere-
ng a hajnal, az újraébredés fényes hajnala. Szálat

ereszt a pázsit, kibajtja fejét a cziczikány, ezer-
jőftü; milliónyi-millió barázdák szabályos mére-
tekben fejlődnek keskeny levele peremén. Tompa
zűmmögéssel repül fel a cser-büly, félénken
iramlik tova a zöld hasu fakó gyík, míg a
fürgő mezei fatonczi kihívóan csillogtatva zödes-
kék hátát: vakmerő bátorsággal támadásra ké-
szíti erőtlen csápjait. Lombán kuszik tova a
hengeralaku nünűke, utána vékonyka vonalban
buzódik végig a gyűrött levelen a narancssárga
vadász.

A fölengedett fagyból zsongva kél ki a
földtörő, milliónyi petéit lerakva a porladó
avarra. A törpe csipke, vadbirs, a ga agonya.
orgonabokor elteketedett tar-galyait hullatja
nyomában kél üde hajnással ujjent a ragyogó
fényes új rüzy. Ákácáról gyöngye szellő lefujja
sebtlen az üresre kiaszott maghüvelyt, hogy he-
lyet adjon a fürtös bimbónak, mely erővel tör
utat magának.

Homályba vész a vidék a szemhatáron-
tul. Kódós norongás üli meg a tájéket; erőtlen
sugara a napnak nem tudják eloszlatni azt.
Komor felhők kergetik egymást; csak itt-ott
csillog elé az áttörő sugár és látni enged
halvány foltját az ég azurjának. Langy szellő
subanik hirtelen végig a légben, nehéz esőcep-
peket hullatva a föld száraz porrétegére.

És utána oszlik a felhőtömeg; mind éle-
sebben tűnik elő az ég kékje, a nap izzó ko-
rongja tüzes sugárkévek közül ragyog elé
szemvakító; sugarai megtörnek a hamvas-szürke
felhőkön és mutatják a szivárvány szabályos
ívét amint egymásba olvadó színeiben pompázik
a k-leti égen.

Gyémántragyogással csillog az esőcsepp a
hervatag harasztos, míg a meghajlott fűszál
büszkén egyenesedik fel; valami zsibbasztó
kéjes illat áramlik szét a légben, — a leány
tántorogva kap szködik a fiu karjába: a ka-
kukfű szédítő illata áasztja el a léget.

— Oh, menjünk innen, menjünk; nem
élet ez itt, hol oszlik a lét, hol minden csak
holt.

— Behó leány te; hol oszlik az élet, ott
új élet is kél. Új nincs e földön semmi is és
minden, mit nyűsögni, mozogni, a föld porából
kikelői meglát tekinteted: minden, de minden
csak föl ámadása, ujjászületése annak, a mi
hoznak lát-zott, ujjáébredése az alvó termé-
szetnek.

— De ha ott itt minden, érzem; zsidbad
a lelkem, érzéseim elvesztik öntudatukat, nem
tudnak működni szabadján; ránehezü: a tü-
döme, szívemre, egész valómat vonja a meg-
semmisülés felé, hogy szédület fog el, lábaim

— **Külföldi hírek.** (Kormányválság Szófiában.) A bolgár fővárosban teljes kormányválság ütött ki. A kormány megbukik s a liberálisok kormányra jutása várható. — (Giolliotti elutasítása.) Giolliotti volt olasz miniszterelnök elutazott Rómából. Távozását megindító pörével hozzák kapcsolatba. — (A koreai harc térérdő.) A japánok e hó 14-én Feng-Huang Tscseugnél megtámadtak 4000 kínait és széjjelverték őket. A Tmes jelenti Hiroshimából, hogy a harmadik japán hadsereg ott összevonatott és parancsokra vár.

Szőlőtelepítés Debreczenben.

— decz. 18.

Epen akkor, midőn a magyar képviselőház élénken tárgyalja a földmívelésügyi tárca napirendjével kapcsolatban az agrárius kérdéseket; midőn a szociális bajok orvoslásának nehéz kérdése foglalkoztatja ugyszólván az egész művelt világot: jelenik meg a felhívás a „debreczeni szőlő- és bortermelő szövetséget” alakítása végett.

E több száz holdra tervezett homoki szőlőtelepítés sokkal nagyobb jelentőséggel bír, semmint első tekintetre látszik. Mint jövedelmező vállalkozás is, mely a vállalkozó debreczeni tőke alapításait szaporítja, fontos szerepre van hivatva. De nagyobb a jelentősége, ha mint olyan intézményt vesszünk, melynek célja: helyes irányt mutatni a debreczeni kötött talajon volt, fillokszerától elpusztult szőlők rekonstrukciójára; az Érmellék és Hegyja kereset nélkül maradt szőlőművelésének ismét kenyeret adni és bebizonyítani, hogy mi módon lehet dus jövedelmet húzni az eddig kevés hasznot hajtó sivó homokterületekből, a milyeneknek Debreczen és vidéke bővíben van.

A homoki szőlőtelepítés szükségéről, jelentőségéről és jövedelmezéséről szól alábbi elmefattatásunk:

A francia homoki szőlők.

Bortermelésünknek és illetőleg hegyi szőlőknek fillokszera általi teljes elpusztulása következtében előállt annak a szüksége, hogy a fillokszera mentes homok területen új szőlőtelepek létesíttessenek.

roskadoznak. Vezess innen, oh menjünk; — itt érzem a halál lehelését...

Előttük húzódik el a hegység kerek lánca-szeme; gyöngén kapaszkodó lejtő vezet föl rá. Törpe, satnya cserjék szegélyezik a keskeny utat, melyen szilárd léptekkel haladnak fölfele. Egy-egy elkésett varjunak idétlen károgaása hallik fel idegenül az erdő fáinak kopár sudarairól, míg a zöldelő rügyek között szerelmes hangon ver, páriát dédelgetve a him-fülemile. Az ut szegélyén a páfrány, iszalag szálai között bujósít játszik az ibolya; oly féltékeny húzódik meg, gyöngé, rövid éltű szirmait meleg gondossággal óvja meg a sziv-alaku levél, mert ott siettenkedik a rozsdavörös moha, mely elnyomni, elpusztítani törekszik.

Bolyhos kelyhén a kikircsnek fakul a kékes-hamvas szírom; lomhán, álmos betegen hajtogatja fejét, porodál hullatják a termő himport: ime éltem!...

A hóvirág hivalkodón feszengve, terjeszti keskeny csészéjét: ime, élek!

Az árvalányhaj vékony fűszálban mered fölfele, esetlenül himbálódzik gyöngé gyökerén, mint a csecsemő: ime élni fogok!

...Fő érnek a hegy nyergére, honnan tekintetük nem talál akadályt: bele látnak a végtelenségbe. Előttük terül el a völgykatlan,

Nem csak közgazdaságilag rendkívüli fontosságú az, hogy természetlen és egyéb gazdasági célokra alig értékesíthető homokterületek szőlővel betelepítve értékesíthetők s hogy ezáltal az eddig szőlőműveléssel foglalkozó hegyaljai és érmelléki lakosság, a mely a fillokszera pusztításai következtében kenyerétől fosztatott meg, az új szőlőtelepek létesítése által új ből keresetforráshoz jusson, hanem ama nagy haszonnál fogva, a melylyel az ilyen szőlőtelepek létesítése jár, kétségen kívül igen jövedelmezőnek ígérkező vállalat is.

A fillokszera ellen elkövetett óriási kudarcból jöttek reá első sorban a francziák, hogy a homokban a fillokszera nem képes megélni s midőn ezen tény a gyakorlat által kétségre vonhatlanul igazolva lett, minden gondolkodás nélkül hozzáálltak homok területeiknek szőlővel betelepítéséhez, kivágták mindazon erdőségeket, mely régebbi időben épen a fűz-homok talajok megkötése céljából lettek ültetve s rövid idő alatt az erdők helyét viruló szép szőlők foglalták el és csak is midőn már az összes homok területeiket beültették, kezdtek hozzá a kötöttebb természetű talajokban amerikai szőlő kultúrával a szőlők telepítéséhez.

Magyarország mulasztása.

Nekünk Magyarországon vannak óriási kiterjedésű homok területeink. Ezen homok területek részint mint igen csekély értékű szántóföldek, részint pedig mint — legelőik vannak értékesítve, s jó része mondhatni értéktelen terület gyanánt szerepel.

Midőn a fillokszera Franciaországból hazánkba is átpántáltatott s virágzó szőlőinket rohamosan kezdte pusztítani, mi a helyett, hogy a francziák példáján okulva s azokat felhasználva a homok talajokra mentünk volna szőlőinkkel, óriási összegeket — fecséreltünk el — midőn kiserletekre s a helyett, hogy a francziák kezéből kiragadtuk volna a zászlót s elfoglaltuk volna a borpiacokat, valóságosan lelhargilaliba esve néztünk, láttunk évről-évre bortermelésünk hanyatlását s rövid néhány év alatt nemcsak hogy elvesztettük nagy küzdelmek s fáradságokkal megszerzett borpiacainkat, de magunk is idegen országok boraira szorultunk s idegen piacról vagyunk kénytelenek saját szükségleteinket is beszerezni.

Csak két éve annak, hogy a vámtarifa leszállításával az olasz borok behozatalának tér

ibolya-kékbe vész a szemhatár tekintetük előtt, káprázat ül meg érzékeiket, de pihenőt keresnek a fehér foltban, melyen még a tél álma uralkodik: a kései hó; a fekete négyzetnyi területen, melyen parányi alakok mozognak: földmives ekéje sűrű barázdákat von a fekete ugaron; haragos-zöld sávjain a völgykatlanok: a kelő vetéseken; életet, üde életet lehelő pázsitos réteken; fűszeres illatot árasztó legelőikön.

És e pihenés közben kimerül a lélek...

Közelebb húzódik a leány, lehunyja szempillát és sugja édes tekintettel a fiúnak:

— Most látom az életet. Az ébredő létet. Látom, miként tör ki halottaiból a fűszál, látom teselni timbait a fák virágainak, hallom suttogni minden szálát, minden szálnak megszámlálhatatlan sejtjét... Oh, édes, édes, édes az élet! És hallom döngni a czinezért; látom kikelni gubójából a lepkeket, látom röpködni a virágra; érzem, én érzem, mint szívja édes csókkal a mézet a kehelyből; hallom kacagva ujjongni ott fenn, fölöttünk magasan, a daloló pacsirtát... Nagyon édes az élet!... Hallom, minden érzékem ébren figyel: miként hajlik fűszál szere messen a fűszálhoz; hallom halk csókjuk csöndes nesztét... Minden ébred!... Minden ébred a mindenségben! Szívem is ébred...

nyitattott s mit mutatnak a számok? azt, hogy 1892. évben olasz bor behozatott a monarchiába 4.734.000 forint értékben s 1893-ik évben már 10.672.000 frt értékű! Ezek hiteles hivatalos adatok s ha ez évről-évre így emelkedik, hogy hová fog vezetni, annak az Isten csak a megmondhatója.

Egy ellenvetés.

A hivatalosan összeállított adatok alapján Magyarországon 1880 év előtt — tehát az időig, míg a homok területek a fillokszera elleni védszerül nem használtattak fel — beültetve volt 84455 kat. hold homoki szőlő; 1880-tól 1889-ig ültetett 19,302 kat. hold, s az 1890-ik évben 9937 kat. hold.

Csak egy pillantás kell vetnünk Magyarországnak a fillokszera elterjedését feltüntető — a magas kormány által készített — térképre s ezen egy pillantás elegendő, hogy meggyőzzön bennünket azon óriási pusztulásról, melyet a fillokszera szőlőinkben elkövetett, meggyőzzön bennünket arról, hogy ha az összes homokterületeinket beültetjük is, ez minő arányban állhat az elpusztult területekhez.

Ezt azért említjük fel, mert már több ízben volt alkalmunk azon ellenvetést hallani, hogy ha a homok területeket oly rohamosan kezdik beültetni, Magyarországon is pár év alatt töltermelés fog bekövetkezni, hat ettől egyáltalán nincs mit tartamunk. Mindenesetre azonban kívánatos, hogy legább ezeket a silány olasz borokat, melyek főbb kizorithassuk hazánk területéről.

Pezsgőgyártók.

Mint fentebb említettük, Magyarországon már 1880. év előtt beültetve volt 84455 kat. hold homoki szőlő. Ezen szőlők termése nyilvánosan a borkereskedelemben nem szerepelt. Volt azonban egy-két értelmes borkereskedő, kik a jobb homoki szőlők termését, mint például Kecskemét és Nagy-Kőrös vidékén, hol a homoki szőlő kultúrát nagyobb gondnal és szakértelemmel ülték — alattomban szüret idején saját hordóikban összevásárolták évről-évre, s a homoki borokból szép vagyont is szereztek maguknak. Szomszédunkban is történt, hogy idegen vevők jöttek szüretkor s a homoki borokat pezsgőgyártás céljából összevásárolták s hogy a vásár kedvező volt reájuk nézve, mutatta azon körülmény, hogy a következő évben ismét eljöttek vásárolni, — de azután többé nem jelentkeztek, mert már a második évben a termelők annyira felvizezték boraikat, hogy a kereskedők magukat megcsalotva érezvén, többé nem jelentkeztek.

A nyiri vinkó miért volt eddig kelletlen?

Mi legközelebből ismerjük a mi saját homoki borainkat s távolabbról a nyiri vinkót. Debreczeni homoki borainkról annyit tudunk, hogy dacára a kevert fajú szőlőültetéseinknek, ha termésünkkel kellőleg beérni hagyjuk, t. i. nem sietünk a szürettel s tisztán, egészséges hordót használunk, rendesen lehuzzuk s kezeljük, általában igen kelemes ízű és zamatu asztali borokat állithatunk elő.

A nyiri vinkó, mint bor, eddig nem is szerepelt, de nem is szerepelhetett, mert a legrosszabb szőlőfaj a polyhoik (kőbéli) vegyesen más szintén késon érő fajokkal ültették; amidőn a bogyók puhulni kezdtek, szeptember közepén, tisztátalan, szagos, dohos, ecetes, penészes hordókba beszürték s ha tavaszig disznótorban, lakadalmokban vagy keresztelőkben el nem fogyott, kiöntötték. A hegyi szőlőtulajdonosok ilyen hírből ösmerték a nyiri vinkót.

De jött a fillokszera, elpusztította a hegyi szőlőket, rászorultunk a homoki borokra s az annyit gáncsolt homoki borról is bebizonyult rövid idő alatt, hogy nem olyan hasznavehetetlen termény az, ha szakértő kezelésbe kerül, mint a milyen híre volt.

Mintaserü homoki szőlőtelepek.

Még alig 5—6 éve annak, midőn a magyar borkereskedők tekintélyes tagjai csak fitymálólág nyilatkoztak a homoki borokról. Valjon mi indította ezeket a tekintélyes, hírneves s úrmájukra igen kényes borkereskedőket,

mint a Jálies testvérek, oppenheimi Altstok stb., hogy többeket ne említsünk — arra, hogy 500—1000 holdas homok területeket vásárolván, maguk kezdték meg nagy kitartással és pénzáldozatokkal a homoki szőlőtelepítést? vagy mi indította el idegen földről azon svájci consortiumot, mely Kecskeméten egy millió alapítókével kezdte meg a homoki szőlőtelepítést?

A körülmények meggyőzték őket arról, hogy igenis a homokon a szőlő fajok helyes megválasztása s a megválasztott fajoknak táblákban külön ültetése, rendszeres művelés, a szüretelési időnek helyes megválasztása a terménynek szakszerű feldolgozása s tiszta edényekben való folytonos kezelése folytán a homokon is lehet a kereskedelemben igen jól felhasználható bort termelni.

Továbbá meggyőződtek az eddigi tapasztalatok nyomán arról is, hogy ha azt beakarjuk várni, míg elpusztult hegyi szőlőink az igen költséges s gyakori balsikerrel járó amerikai szőlőkultúrával s szőlő ojtási rendszerrel ismét rekonstruálva lesznek, — addig nem csak borkereskedelmünk fog teljesen tönkre menni, hanem egészen kiszolgáltatjuk magunkat idegen szomszédaink által való kifosztogatásnak.

A consequentiák.

I yen okok és tapasztalatok vezették bizonyosan a debreczeni szőlő és bortermelő szövetséget alapítóit, midőn egy nagyobb szabású szőlőtelep alapítása tervezéséhez fogtak.

Nagy jövőjű vállalkozás lesz ez, mely sok munkás kéznek ad biztos foglalkozást; mintaszerű berendezésével új meg új homoki szőlőtelepek létesítésére buzdítja Debreczent és vidékét; s hivatva van megvetni az alapját egy olyan virágzó szőlő- és borkiviteli kereskedésnek, amilyennel Nagy-Körös és Kecskemét, százezernyi jövedelmet szerezve évente, már évek óta dicsekedhetik.

Farsang.

Tájékoztató.

— Farsang tart január 7-ikétől, azaz vizkereszt napjától február 26-ikáig, azaz hamvazó szerdájig.

Január 12. A gazdászok által a „Bika” szálloda dísztermében. (Magyariai zenekara.)

December 29. A „Zion” betegsegélyező egyesület tombolával egybekötött táncvigalma a „Margit” fürdőben. (Magyariai zenekara.)

Jan 5. Izr. köles betegsegélyező egyesületének a Bika szállóban. (Magyariai zenekara.)

Január 7. A jogászok tánc-estélye a „Bika” szálloda dísztermében. (Magyariai zenekara.)

Decz 26. A debreczeni munkás dalegylet dalestélye a „Koroná”-ban. (Kis Pista zenekara.)

Decz. 27. A „kereskedő ifjak” dalestélye a „Margit” fürdő dísztermében. (Rácz Károly zenekara.)

— Dalestély. A debreczeni munkás dalegylet 1894. decz. 26-án, karácsony másodnapján a „Korona” dísztermében Friedmann József egyetemi karnagy vezetése mellett táncszal egybekötött zártkörű dalestélyt rendez, a következő műsorral: 1. „Bordal”, Verdi. 2. „Bár merre jár tekintetem”, Lányi. 3. „Bucsu”, Rieger. 4. „Tarka madár”, Kerczer. 5. „Rákóczy”, Huber. Kezdeté este 8 és 1/2 órakor. Belépti díj személyenként 60 kr. — Előre váltott jegy 50 kr. Alapító és pártoló tagok szabadjegyeiket használhatják, a szabadjegy két személyre érvényes. Felülvezetések köszönettel vétetnek és hirlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók Kurián Gyula órák üzletében (tápiacz), Zech József egyetemi pénztárnoknál Kisuj utca és este a pénztárnál.

*Jótekonyczóiu táncmultság Ér-Mihályfalván. Az érmihiályfalvi izr. ifjuság szegény gyermekeknek téli ruhával való ellátására (felekezet költségek nélkül) Mayer Zsigmondné védnöksége alatt, a Nemzeti-szálloda termeiben, 1894 évi december hó 23-án zártkörű táncmultságot rendez. A buzgó rendezőség tagjai: Grünér Jakab r. b. pénztárnok, Katz Sándor r. b. ellenőr, Rosenberg Soma r. b. főjegyző, Stei-

ner Márton r. b. titkár, Moskovitz Jakab r. b. aljegyző, Altmann László, Bech Gyula, Földvári Farkas ifj., Feldmann Jakab, Feldmann Ignác, Klein Vilmos, Kovács Ákos, Rosenfeld Henrik, Schwartz József Világfi Miksa. A multság beléptidíja személyenként 1 frt.

Irodalom — Művészet.

* Jakab Ödön, Argirius. A magyar könyvkiadásnak dicséretére válik az a könyv, melyet tegnap küldött be szerkesztőségünknek Lampel Róbert (Wodianer F. és fia) c. és kir. udvari könyvkereskedés Budapestről. Jakab Ödön tündérmeséje az Argirius királyról szól, melyet a m. t. akadémia a Nádasdy-féle pályázaton 100 arany jutalmazott. Ha ezzel a munka irodalmi bécse már elismerést nyert, részünkről a kiadónak adjuk meg az öt megillető elismerést, ki pazar kiállítását adott a könyvnek. A szöveg között és külön oldalakon elhelyezett rajzokat messze elcsatagoló phantasiával Görög rajzolta meg, a fiatal gárda egyik legtehetségesebb rajzolója. Szébb és díszesebb magyar könyv eddig aligba jelent meg a hazai könyvpiacra és jóleső öröm fog el bennünket, hogy a szülő, ki gyermekét igazi díszművel akarja megajándékozni, most már nem kénytelen külföldön előállított díszművet venni. Argirius tündérmeséjének ára 3 frt, a diszkötés ára 5 frt. A diszkötés nemes egységével tűnik ki.

Színház.

A női kar.

Ugy az operette, mint a drámai elsőbrendű női tagokról már külön-külön megemlékeztünk, most hadd szóljon hát a női karszemélyzetéről az ének.

Hiszen ha meg nem emlékeznénk róluk, olyan formán ütne ki a dolog, mintha az ég boltozat leírásánál csak a napról, holdról s a nagyobb csillagokról emlékeznénk meg s figyelmen kívül hagynánk az apróbb csillagokat, a Tejut alig észrevehető csillag szeméit, melyek nélkül pedig nem volna teljes a világegyetem.

Egy nagy angol színész mondá-e jót eszembe, ki azt mondta: „Tiszteld a kóristában a jóvendőbeli színészt.”

Ki merne rá esküt tenni, hogy a debreczeni színház női tagjai közt nem rejtezik-e egyikét jóvendőbeli operette csillag?

Különböznélünk minden kardalosnő egyszerűen segéd-színész is s így egy-kettőtől már is mint határozott színésznői tehetségről szólhatunk.

Ott van például Takács Jolán, a kinek csak ambícióján mulik, hogy még ki nem vették a korból. Nincs a színházunknak egyetlen olyan használható tagja, mint épen ő. Láttuk már nagyobb szerepekben, melyeket temperamentusan, sok routinnal játszott meg.

Az „Ötödik pont” és a „Kis alamusi” operettekben nagyobb énekpartival birkózott meg a legszebb siker mellett. Toilettejei szintén sok izlésre vallanak.

Takács Jolán talentumán különben nem lehet csodálkozni, mert amolyan „színészgyerek”. Apja, anyja színész s itt is ködik a mi társulatunknál. Takács Jolán gyermekkorától mindig a színpadon volt, ott nőtt fel, a „Tékoszló”-ban végig játszotta az öreg favágó mind a négy gyermekének szerepét, pedig a legkisebb gyermek négy éves, a legnagyobb pedig egy 20 éven felüli leánykát mutat be.

Takácsné, dacára annak, hogy már férjhez menendő leánya van, még is helyre aszszony ám. Mikor kicsinosítja magát s kiöltözködik, senki sem mondaná, hogy a leányával játszik együtt s bizony nem egy színházlátogatónak akadt meg rajta a szeme.

Nagyon jó vígjátéki segéd-szerepekben, különösen sikerülten játszotta például a multkor Galambosnét a „Nagyamam”-ban.

Péchyne Jeney Vilma a mellett, hogy nagyon jó kardalosnő, mag szép asszony, különösen társalgási szerepekben játszik szép sikerrel. Elegánsan öltözködik s nagyon jó alakítást sokat produkál népszínműben, paraszt szolgáló szerepekben.

Bendéné Fürst Róza sok ügyességgel mozog a színpadon, pedig nagyon lenge ünemény (1) különben. A színházi habitűk szívesen állanak vele szóba, de a férje úgy őrzi, mint Tündérországot az a bizonyos héfű sárkány.

Borcsayné kisebb ének-számokban ért el egyszer másszor határozott sikert, nagyon használható kisebb komikai szerepekben. Ugyanezt mondhatjuk el Sándor Mariskáról, kinek szép alt-hangján kívül sok tehetsége van burleszk komikai alakításokra is.

Székelyi Géza a legszebb kardalosnő, a kinek ambíciója az, hogy karban énekeljen. Sok az ellensége, de mégis több a jó barátja.

Kovács Fanni a molettséget képviseli a karban. „Alak”-it kettőért is.

Csepregi Emma és Irma rontinírozott kardalosnők, bár utóbbi még alig 15 éves. Ők is a színpadon nőttek fel s előttük nyitva van — a jövő.

H. Balog Ilona a kar legelső táncosnője, ő róla írták a napokban, hogy „jól kezeli lábait”, a „Dráma a tenger fenekén” matróz tánczában.

Virányi Gizella és Hegyesi Gizella még alig pár hónapja került társulatunkhoz, kedves színpadi jelenségek.

A mint tehát látható, a példás házasság erkölcsi erősen kifejtett a mi kórosunkban és ha van még olyan tagja, a kinek nincs bevallott férje, majd bevallja később — a polgármester előtt.

Hanem Tiszay igazgató nem táradozik eleget a gyermek szerepek betöltése körül. Így azután bizony a gyermek szerepekre csupán négy színész-bébének van. Mindannyian herczig kedves babák.

Borcsai Erzsike, Kovács Lillike, a néma szerepeket, Hellog Margitka és Havi Rózsika pedig már ének s szerepeket is játszanak, így például ők éneklék „Rip van Winkle” gyermek-duettjét is. Mindkettőben már is látszik a tehetség nyoma.

A kis babák minden fellépésre 50—50 krt kapnak. Lám az igazgató or aki pedig híres a takarekosságáról, ha a gyermek szerepek betöltésén k is utána járna, milyen szépen megtakaríthatná ezeket a bizonyos 50 krajczárokat... Honnyoit, qui mal y pense.

Sz. Z.

* Dráma a tenger fenekén. Ez a szép látványosság tegnap este berletben, szép számú közönség előtt került színre. A díszetek inkább érvényesültek, mint az előző előadásokon, mert a gépezeteket precízben tudták használni. Az előadók is belemegledtek a játékba és a mi hiányzott az előző előadásokon: a közönség zajosan tapsolt. Különösen sikerült a kettős matróztánc, melyet H. Balogh Ilona és Nagy József graciozitással táncoltak.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor, csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. — Kérjük a lapnak csak az egyik oldalra írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az igtató, adó-hivatal és az irattár a felekek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A debreceni állami időjelző állomás jelentése. 1894. Decz. hó 18-án reggeli 7 órakor. Hőmérséklet — 10 C. fok. Légnymás 765.8 millim. Szélirány szélesed — Csapadék tegnap reggeli 7 órától ma reggeli 7 óráig 6 millim. Ugyanezen idő alatt legnagyobb hőmérséklet — 11 fok. Legalacsonyabb hőm. — 0. fok.

A m. kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek kétköznapokon d. e. 12 és d. u. 6 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Zeneestély az „Angol királynő” szállodában minden kedden, pénteken és vasárnap.

Színház szeptember hó 29-től minden este 7 órakor.

szállójában Ferencz Józseftér az Akadémia átellenében, ez által mi a leghelyesebbet választottuk, mert az alapos, jó hírnévnek örvendő Gundel János az ország határán is elismerésben részesül mivel, hogy az Ő kifogástalan tiszta és kényelmes ágyai a testre oly benyomást gyakorolnak mintha az ember újja születne, melynek következtében mi reggel ébredés után — teendőinket a jó alvás által nyert új erővel tesszük, de mielőtt a szállót elhagynánk figyelmünket el nem kerülheti de a jó étvágyunkat sem a páratlan konyha és borpincze, mely kitűnő táplálékot szolgáltat, ilyen körülmények között nem csodálhatjuk miszerint nevezett szállóban a legkiválóbb társaságok banketeket rendeznek: innen kiindulva megkezdjük széttekintésünket: és megérkezünk — *Chmel J. és Fia* Gizella tér Haaz palotája előtt ahol valóban szemképrázatos látványosság tárul elének ezen kolosszális zónóra termekben, melyek az I. és II. emeletnek nagy részét foglalják el. A már 60 év óta fenálló cég az ország legnagyobb és legelőkelőbb üzlete. Első emeleti termekben találjuk a világ legjobb zongoráit mint Bösendorff B. chstein stb. míg a II. emeleti lévő pianinó-harmonium s orgona termék, a cég ritka speciálitása hol Eszter, Schiedmayer, Mason Hamlin hangszerei dominálnak ugyanott van a nagyszabású kölcsön-intézet.

Innén érkezünk a Váci utcába, a sok és nagy kirakatok között a legmeglepőbb Gottschlig Agoston unak tea, rum és Cognac üzleti helye, nem felületes, ha azt állítjuk, hogy Budapesten ennél fényesebb és izlősebb üzlet nincsen: Gottschlig A. ur a volt Dittrich és Gottschlig cégtárs fia saját üzletet alapított és miután nevezett apjának elveit magának tulajdonává tette, melyre saját üzletének oly nagyszabású alakot nyújtott miszerint Európa bármelyik fővárosának hasonló üzleltel versenyezhet. Gottschlig A. ur Andrassy-ut 23, a kir. operának átellenében ugyan ilyen üzlet nyitott, mely a kifogástalan jó hírnévnek örvendő mind a Váci utca saját házában 4/6 sz. alatt a varosháza közvetlen szomszédságban és zsi báros utca átellenében ahol a legkiválóbb tea és rum minőségek továbbá a Soproni Flandorfer cég asztali és csemegé borai, Bartholovich A. és Fia Esszéről kitűnő szí vórium, valódi francia Cognac Matignon Sándor és társától ugyszinte E. Reim Martin & Comp egyedül csak nála kapható — tisztelettel van szerencsénk a nagy érdemű olvasóinkat meghívni, miszerint karácsonyi és újévi szük-égleteit Gottschlig A. urnál fedezni méltóztassék.

Városi és megyei ügyek.

*A nagycseréi fa beszállítása. Annak idején kimerítően ismertettük a kihalás alá kerülő Nagy-Csere erdő-fatömegének beszállítása tárgyában folyt tárgyalásokat. Ez a fontos kérdés, mely élénken foglalkoztatta városunk közönségét, most végleg meg van oldva a belügyminiszter ma érkezett leiratával. Ugyanis a belügyminiszter nevében Reiszig államtitkár következő tartalmu leiratot intézte a város közönségéhez: A júliusi városi közgyűlésnek 114. 6557. sz. határozatát, mely szerint a Nagy-Csere levágandó fatömegek szállítása a czélnak és rendeltetésének megfelelőleg az átvonuló iparvasuton eszközöltessék, továbbá, hogy Jeney József és társai ajánlatával szemben a Steinberger Gyula ajánlata fogadtatott el, Jeney József, Horváth István és társai fellebbezéseivel együtt felülvizsgálat alá vétén, a közgyűlési határozatot a közbetett felebbeségek elutasításával indokainál fogva helyben hagyta, olyan módosítással, hogy a szállítási szerződés a város által újabban megtartott átlépés alkalmával a Steinberger Gyula által megajánlott és a városi tanács által elfogadott, az elsőnél kedvezőbb egyesség árak mellett kötéssék meg.

* Kisujtca torkolata. Az építési és szépitési bizottság jegyzőkönyve — mint értesítők — ma vagy holnap érkeznek be a tanács-hoz a kisujtca piaci torkolatában lévő két hosszú keskeny városi telek értékesítése tárgyában. Az említett bizottság javaslata a következőkben összegezhető: 1. Tartassék fenn a jelenlegi szabályozási vonal, mely két téglalakú telket biztosít a városnak. 2. E két telkre (egyiken a vargaszin dísztelenkeik mérszár zekével, apró kávéméréseivel és beöregedett emeleti ablakaival, a másikon különféle kufárok sátrai buzódnak meg) építtessék egy-két emeletes kikepzéssel két bérház, melynek földszinti és első emeleti helyiségei üzletek számára tervezessenek; a második emeleten pedig kisebb bérházak legyenek. Az összes építési költség, 200.000 fitra tehető, mely befektetésnek legalább is 8% kamatozása remélhető. Az utca torkolatának zárt udvarra beépítését szabad átjáróval azért nem proponálja, mert ez esetben a beálló üzletek udvariaknak deklaráltatnának s távolról sem hoznának akkora jövedelmet, mintha utcai helyiségül tekintethetnek; de meg a két szélső traktus összeépítése a forgalmat is akadályozná. 3. Igen figyelemre méltó javaslata a jegyzőkönyvnek az, hogy a vámház telke s az az ezzel szomszédos házak kertjei nyilvános térré alakíttassanak át, hogy e helyen némely árucikkek számára piact rendeztessék be. Ez a terv annál könnyebben beresztül vihető, mivel a kisajátítás következtében szabad térre nyíló homlokzatot nyernének a kerteknek tulajdonosai. — A bizottság javaslataának sorsát méltán várjuk kíváncsisággal.

Törvénytörvényeségi csarnok.

* A királyi Tábla ülésrendje az ünnepek alatt. Tekintettel a közepo karácsonyi ünnepekre és az új év ünnepeire, a kir. tábla tanácsainak rendezése a a folyó év decz. hó 23. ikától jövő évi január hó 8. ik napjáig terjedő időben csupán decz. hó 28., 29. és 31. ikén (pénteken és szombaton és hétfőn) fogtak tartatni, az új év hetében pedig, január 3. án (esütörtökön) d. e. 9 órakor az I. polgári tanácssteremhez tartandó teljes ülés lesz. J. nuár 8. tól kezdve mindhárom tanács rendezéseinek idejére nézve az eddigi gyakorlat marad hatályban, azzal a hozzáadással, hogy a kir. tábla felülvizsgálati tanácsa rendezeni szerdán tartandja üléseit.

Táviratok.

A korona-ör választása.

Budapest, december 18. (A Debr. Ell. ered. táv. Ér. 1 óra 10 p.) Az országgyűlés ma délelőtt 11 órakor a korona-ör választásra ült össze. Ugy a főrendi-, mint a képviselőház az utóbbi tanácskozási termében közös ülést tartott. A karzatok különösen hölgy-közönséggel zsufolásig tömve vannak.

Az elnöki emelvényen Szláv József korona-ör, a főrendiház elnöke, balján Bánffy Dezső báró, a képviselőház elnöke, ülnek; mindkettő magyar diszben, összes érdem rendeiket föltéve foglal helyet. A padosok zsufolásig telve, a főpapság nagy számban, a miniszterek teljes számban vannak jelen.

Szláv József a közös ülést megnyitja és bejelenti, hogy az ülés tárgya a korona-ör választása.

Bánffy Dezső báró felbontja a királyi leiratot; Eszterházy Kálmán gróf,

a képviselőház jegyzője felolvassa. A ház felállva hallgatja a legfelsőbb kéziratot, melyben jelölve vannak: *Radvánszky Béla báró, Kemény János báró* (éljenzés az ellenzéken.), *Eszterházy István gróf és Ernuszt Kelemen.*

A királyi leirat felolvasása után „*éljen a király!*” kiáltások hangoztak fel.

Szláv elnök az ülést 10 percre felfüggeszti.

Budapest, december 18. (A Debr. Ell. ered. táv. Ér. I ó. 20 p.) Szünet után Szláv elnök a közös ülést ismét megnyitja; kérelemre névszerinti szavazást rendel el.

Bánffy b. sorsot húz, mely a főrendiházra esik. A főrendiház tagjai kezdik tehát a szavazást.

A választás eredménye.

Budapest, december 18. (A Debr. Ell. ered. táv. Ér. d. u. 2 ó.) A szavazás után Bánffy Dezső b. kihirdeti az eredményt, mely szerint beadatott 380 szavazat; ebből esett *Radvánszky Béla báró*ra 223, *báró Kemény János*ra 153, *Eszterházy István grófra, Ernuszt Kelemenre* 1—1, kettő pedig érvénytelen.

A Házban kiáltások hangoznak fel: Miért?

Bánffy D.: Mert olyan nevekre adattak be, melyek a királyi leiratban nincsenek.

Szláv elnök tehát *Radvánszky Béla bárót megválasztott korona-örnek* jelenti ki. Az eredményt *Wekerle Sándor* miniszterelnök terjeszti föl a királynak.

A megválasztott korona-ör életrajzát röviden a következőkben közöljük:

Radványi és sajkazai Radvánszky Béla báró kamarás a főrendiház tagja, szül. 1849-ben márcz. 1 én Sajókázán. Tanmányait befejeztével politikai pályára lépett, 1875—82-ig országgyűlési képviselő volt, majd 1882-től 1892-ig Zolyomgye főispánja volt. Történetirő, főmave „Magyar család élet és háztartás a XVI. és XVII. században. E 3 kötetes műve 1879-ben jelent meg. A m. tud. Akadémia tiszteletbeli és igazgató tagja, a Heraldikai és Genealogiai társulat elnöke volt.

Az egyházpolitikai törvények beigtatva.

Budapest, december 18. (A Debr. Ellenőr eredeti távirata. Ér. d. u. 2 óra 45 p.) A hivatalos lap mai száma közli a szentesített egyházpolitikai törvényeknek a törvénytárba való beigtatását.

Bánffy Miklós. †

Budapest, december 18. (A Debr. Ell. saját tudósítójától. Ér. d. u. 3 ó.) Gróf Bánffy Miklós főpohárnokmester, főrendiházi örökös tag, az erdélyi ev. ref. egyházkerület világi főgondnoka ma éjjel 93 éves korában meghalt.

(Gróf Bánffy Miklós m. kir. főpohárnokmester, valóságos belső titkos tanácsos, kamarás, a Lipótrend nagy keresztjének tulajdonosa szül. 1801. december 28. án Maros-Vásárhelytől, 1855-ben az osztrák, 1880-ban a magyar gróf méltóságot nyerte el. Vay Miklós báró halála óta ő volt a legidősebb magyar zászlós ur.)

Lovagias elégtétel.

(— Debreczeni történet. —)

Az éjszakának sok titka van, melyet szépen baborít fátyolával a homálv.

Ah! Ha tudnák önök, mily érdekes egy éjszaka! Persze ezt önök békecségesen átalusszák és eltöltik az ágyban szép fiatalágukat! Pedig kár! Hiszen az éjszakában annyi gyönyörűség rejlik. Képzeljék csak — nem kell az embernek köszönetet az utcán, mert éjjel mindig ismeretlenekkel találkozik az ember. Az utca sarkon bóbiskoló rendőrré egész természetességgel ráfogjuk, hogy nem más mint Tankréd lovag, a Kossuth-utczába besuhanó nő persze hogy Ariosto csodaszép Angelicájára, a ki éppen Orlando furioso elől szökik a rengeteg erdőbe, a hol a mesebeli ezüst patak cseveg szerelemről... Ahol ni! Megy már utána a szaracén lovag, viszi pajzsát a hóna alatt. (A sáta bűgös cigány poroszál hazafelé az Erzsébetből, mert már szétesztotta a primás a lóvét!)

A gázlámpák titokzatosan pislognak, mint Merlin varázsló — hát az mi! A kocsmából, azaz hogy az aranyarkon forgó váról éppen — most dobják ki a hétfeji zárkányt. Örömmel nézi, hogy kalimpál a levegőben. Csak azon csodálkozik az ember, hogy hét fejében hét esze van annak és mégis neki megy a falnak, nagyot koppan azután... (Tessék tovább mondani, mert sietek!)

Ah! Bűbájos éjszaka! Te, szalmaözeveg férjek vágya, öröme... Igaz! Épen egy szalmaözeveg férjéről akarok elmondani egy titkot, melyet tegnap borított be fátyolával a rémséges éjjel.

Hazafelé bandukolásában őt is megszállta az éjszaka költészete és az ő képzeletének szárnyai is kiterjeszkedtek.

Mint a hős Don Quisotte lovag bosszu léptekkel ide-oda libegve i-yekezett a... (az utcát mégsem árulom el, mert kitudódnék minden!) S-óval indult a várába vissza, de utközben — milyen szerencse! — rákadt hűséges szolgájára, Sancho Panzára. Oda is kiáltott neki nyomban:

— Hé, Panza, egy gyofát de hamar, mert hátul kötöm a csizmáid sarkát.

— Meztől vagyok, kérlek...

— Huh! Te nyomorult Panza, még feleselni merészkeled? Hadd szuriam át két élű dárdámmal nyárspolgári pánczéledet.

Éppen szurni akart, de Panza egy per-fekt *mouliné* után biparirozta a dárdát és — esattant! Szegény Don Quisotte! Egyszeribe megfordult vele a világ és belátta, hogy ő csak egy jámbor adófizető polgár, az a Panza pedig valami napszámos ivadék.

Fogy mi történt ezután — ugye kíváncsiak. Mert elégtétel nélkül nem maradhat az ilyen ügy. Nos, tehát, Don Quisotte lovag megszerzte az elégtételt — egy forintért. Csupa öcsöség. Oda nyomott a napszámos ivadék markába egy ezüst tallért és két hatalmas csattanással zavarta fel a háztetőn szundikáló verebek álmaid. Szegény Panza, milyen türelmesen kiállta az elégtételt. Don Quisotte lovag pedig költői hangulatban vígan bandukolt tovább a Margaréta dallamára új szöveget komponált ilyen formán: Elégtételt mindig veszek, lovag voltam az is leszek!

Leontez.

Az amerikai grófné.

(— Amerikai regény. —)

58.

— Chatfield-Taylor H. C.-től. —

(Folytatás.)

Gladys felállt és a karkához ment. Keith nemsokára követte. Együtt hallgatták a serenád-t. Lenn a csolnakban hárman voltak, két férfi és egy nő, mind a hárman álarcot viseltek. Az ének bevégezte után egy rúdra kötött erszényt nyújtottak fel, melybe Keith egy pénzdarabot lókött.

— Ezek nem közönséges muzsikások — törte meg a csendet Gladys. Nem is olaszok, mert más a kiejtésük. Vajon kik lehetnek?

— Talán csak tréfából indultak útnak — válaszolt Keith.

— Vagy talán pénzre van szükségük, de nem akarják megismertetni magukat.

— Lehet, ha én úgy tudnék énekelni, nem titkolnám.

— Jaj be érdekes lenne.

— Bizonyára érdekesebb, mint a Temzében felöltözve lubiczkolni.

— Bocsássa meg meggondolatlanságomat, — kérlelte Gladys.

— Bizony nem kellene! Az ilyen tréfa selogy sem sportszerű.

— Tudom, de olyan furcsa volt, mikor kimászott a vízből, úgy nézett ki mint egy megfurdetett skót-terrier.*)

— Csak nevéssen! S hozzá még sérteget is? Soha sem bocsátok meg

— De kérem!

— Nem, sohasem.

— De nagyon kérem!

Keith, Magda és Hugó felé tekintett. Azok hátat fordítva jó távol ültek és úgy látszott, hogy igen komolyan társalognak.

— Egy feltétel alatt megbocsátok! — mondá Keith.

— És mi az?

— Ha hozzám jön feleségül, — suttagá egész közel hajolva hozzá.

Gladys visszahúzódott.

— Lord Keith! — mondá mosolyogva, — ilyen komoly dologgal nem kell tréfálni. Hát ha komolyan venném? Ugy-e zavarba jönne?

— De én komolyan beszélek. Esküszöm, hogy szeretem szívem mélyéből! Hát mit mondhat egy fiatal ember mást?

— Legalább mélyebb érzellemmel mondhatná, nem pedig mintha tréfálna, — válaszolt Gladys kissé akadozva.

— Esküszöm, hogy szeretem. Nem vagyok olyan édes hangú ember, a ki úgy tudja elszavalni szíve érzeményét, mint valami költeményt. Én katona vagyok és ha egyszer nyeregben ülök, akkor nem félek. Külömben figyelmeztetem már tegnap. Egyszóval szeretem, legyen a feleségem.

— De — — —

— Olyan szót nem ismerek. Ha most nem mondja meg az „igen”-t, úgy addig járok utána míg meg nem kapom.

— De gondolja meg, mily rövid ideje ismerjük egymást.

— Higyje meg boldogok leszünk. Hát nem jön hozzám? — kérde, megfogván a leányka kezét és gyöngéden maga felé vonva.

— Nem tehetem! — rebegé Gladys visszahúzódva, de a Keith erős karja már a derekát fogta át és mélyen a szemébe nézett. — Nem tehetem! — mondá ismét. Majd fejét az erős férfi keblére hajtva rebegé:

— Nem tehetek róla, de én is szeretem.

— Angyalom! — kiáltott Keith, forró csókot nyomva ajakára.

— Ne vessen meg, hogy ily hamar elárultam érzelmeimet. Azt mondják, hogy a férfiak nem szeretik azt, a mihez minden nehézség nélkül hozzá férhetnek.

Hát a nők nem épen olyanok, angyalom?

(Folyt. köv.)

*)Patkány fogó kutya.

Meghaltak.

December 9-től 15-ig.

Péter fia Csapó utczán Pakra József fia Ferencz 3 hetes r. kath. bujakór: Horváth Ferencz f. István 3 1/2 é. ref. roncstör. lob. Liehtstein Zuzsanna fia Lajos 9 napos r. kath. görceök. Gál Mihály 76 é. ref. tüdőlob. Özv. Nagy Ferenczné Orbán Juliánna 60 é. ref. orbáncz. Nagy Andras fia István 4 1/2 é. ref. vörheny. Tóth István fia János 13 é. ref. roncstör. lob.

Piacz Hatvan utczán Berger Márton fia Sándor 4 h. izr. bőlhurut, Csonka Anna fia Sándor 4 hón. g. kath. gyermekaszály. Kukk Mihály fia József 3 het. g. kat. görceök. Kálnai Lóránt fia Miklós 2 1/2 év. izr. roncstör. Szántó László 60 é. izr. öngyilk. Popovics An al fia Mihály g. kath. 2 hón. gör. Mészáros István l. Eszter 3 é. ref. agylob Grósz Samu f. Sander 6 é. izr. agyhártyalob.

Özv. Szabó Gáborné Nemes Erzsébet 73 é. ref. vége gyengül és. Szabó Róza f. Sándor 3 het. r. kath. bőlhurut. Hajdu Róza 22 é. r. katk. tüdővész. Debreczeni József 51 é. ref. tüdővész.

Kossuth Varga utczán: és a külsőségeken: Tomkó István f. István 1 hón. kath. bőlhurut. Özv. Kovács Imréné Pap Mária 61 é. ref. tüdőgümőkör. Jakab János f. János ref. 1 é. roncstör. Barna Sára 39 é. ref. görceök. U. Szabó István l. Eszter 3 é. ref. veselob. Asztalos István és neje halva szül. leányuk ref. Barta Gergely f. János 1 é. ref. veselob. Farkas Ferencz f. Bertalan 6 é. ref. veselob. Nagy Dániel f. Aladár 5 é. kath. roncstör. lob. Özv. Barta Józsefné fia József 2 hón. ref. tüdőhurut. Szijgyártó János f. János 2 é. ref. roncstör. lob. Váradi Gyula f. Sándor 2 é. ref. tüdőlob. Halmi István f. Eszter 2 é. ref. tüdőgümőkör. Heldrich Pál l. Jusztin 8 hón. cath. vörheny; Özv. Énekes Józsefné f. Imre 20 é. ref. agylob.

Közgazdaság.

Budapesti áru-tőzsde.

Gyenes és Balog gabona-bizományi üzlet (Nádor u. 6. sz.) tudósítása a „Debreceni Ellenőr” részére.

Budapest, december 17

Napi jelentés.

Gabonaüzlet.

Gabonaüzlet. Buzát ma mérsékeltlen kínáltak, a vételkedv tartózkodó volt s az irányzat csendes lett. Elkelt 18.000 mm. változatlan áron.

Eiadások:

Tiszavidéki 200—81⁵ mm. 6.80 frt. 100—82⁵ 6.90 frt. 000—81⁵ mm. 6.87¹/₂ frt. 300—81⁵ mm. 6.80 frt. 40—81⁵ mm. 6.87¹/₂ frt. 100—80⁵ mm. 6.88 frt. 1/2 100—81⁵ mm. 6.80 frt. 209—79⁵ mm. 6.87¹/₂ frt. 300—81 mm. 6.87¹/₂ frt. 100—81⁵ mm. 5.70¹/₂ frt. 100—82 mm. 100—18 mm. 6.75 frt. 100—80 mm. 6.82¹/₂ frt. 100—80 mm. 6.82¹/₂ frt. 100—79 mm. 6.75 frt. 209—78 mm. 6.72¹/₂

3 havi időre.

5—70 6.12. készpénzfűt és mellett.

Egyéb cikkeik változatlanok.

Határidő-üzlet. Amerikától érkezett változatlan jegyzé-ekre, náluk is változatlan árfolyamokon indult az üzlet tuzában s tekintettel a csekély üzletre így zárult is. Tengeri igen szilárdan indult, s élénk vételkedv mellett 4—5 krial emelkedett. Zab és rozs csekély üzlet mellett változatlanok.

Zárlat 1 óra:

	frt
Buza márcz.-ápr. ra 1895	6.76—6.77
szept.-okt. 1895	7.07—7.08
Rozs márcz.-ápr. ra 1895	5.64—5.66
Tengeri máj.-júna 1895	6.24—6.26
Zab márcz.-ápr. ra 1895	5.95—5.97
Repeze aug.-szept. 1895	11.—

Zárlat 4 óra:

	frt
Buza szept.-okt. 1894	6.76—6.77
szept.-okt. 1895	7.07—7.18
Rozs márcz.-ápr. ra 1895	5.64—5.66
Tengeri máj.-júna 1895	6.24—6.27
Zab márcz.-ápr. ra 1895	5.93—5.94
Repeze aug.-szeptre 1894	11.10—11.20

Időjárás: derült szep.

Debreczeni városi színház.

Idénybérlet 60. sz. Páros bérlet.
kedden, 1894. december hó 18 án.

DRÁMA A TENGER FENEKÉN.

Nagy látványosság fényes kiállítással, és új jelmezekkel írta: Duque. 6 felvonás és 16 képben.

MŰSOR

Szerdán decz. 19. és Csütörtökön decz. 20. és Pénteken decz. 21-én Ugyanez.

(Mindhárom estén bérlats-ünetben.)
Szombaton decz. 22 Ugyanez. (Páratlan bérlet.)

Vasárnap 23. Ugyanez. (Páros bérlet.)

Kiadó és laptulajdonos:

„Osokonal” nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő:

Komlóssy Dezső.

Egész selyem, mintázott Foulardokat (mintegy 450 különböző fajban,) méterenként 75 krtól 3 ft 65 krig valamint fekete, fehér és színes selyemsöveteket 45 krtól 11 frt 65 kig sima, kockás, csikos, virágos dama zott minőségben (mintegy 240-féle dispositió és 2000 különböző szín és árnyalatban) szállít postabér és vámmentesen a privát megrendelők lakására Henneberg G. (cs. kir. udv. szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svajczba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 krosbélyeg ragasztandó. (2)

Sár ellen

lépesőre folyosóra, előszobába az elismert legjobb és tartós kokusz futókból nagy raktár

Kardos László üzletében

Mintakiállítás a kapubejárat alatt.

Értesítés!

Tisztelettel értesítem a helybeli és vidéki fűszerkereskedő urakat, valamint a magánfogyasztókat, miszerint a nagyváradi Berger Dániel több világhiállításon kitüntetett **élesztő gyártmányából**, egyedüli és alandó raktárt bírok és t. vevőimnek — mindennap friss élesztővel — szolgálhatok, megjegyezve, hogy ismét eladókat 20% árengedményben részesítem.

Kérem szíves megrendelésüket

KOHN LAJOS,

Nagy-Hatvan-utca 1099. szám Mayer Ferenczféle ház.

Volt gazdatiszt jó bizonyítványokkal, szerény feltételek mellett alkalmazást keres helyben vagy vidéken.

Jobb sorsra érdemes családnak nyújt kényeret, ki neki munkát, alkalmazást ad. Megbízhatóság és egyéb tekintetben szíveségből a kiadóhivatal ad felvilágosítást.

Jótekonny állam sorsjegyek:

Főnyerő: 60.000 forint.

Huzás 1894. december 20.

Darabonként 1 frt 80 kriával

kapható a

Közgazdasági banknál

Debreczen, Tisza palota.

Karácsonyi ajándék tárgyak

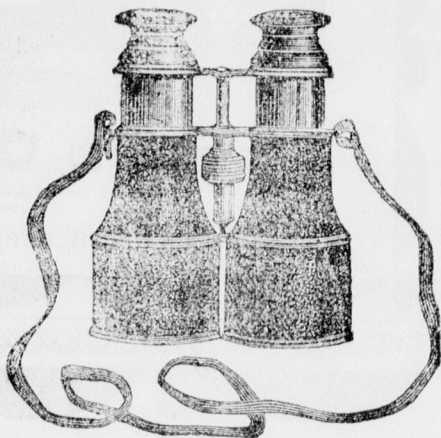
legjutányosabb árban

beszerezhető

SZENT-KIRÁLYI TIVADAR

műipar áru üzletében.

Karácsonyi és ujévi ajándékok!

SZINHÁZI LÁTCSÓVEK

bőr, elefántcsont, gyöngyház foglalatban.

Katonai, vadász és tábori

LÁTCSÓVEK.

Mezei és uti TAVCSÓVEK.

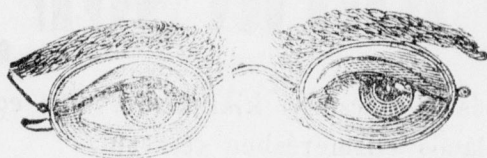
legfinomabb szintelenített üvegekkel.

Nagyító üvegek, göresövek.

Diszes kiállítású

aneroid légsúlymérők,

terem, ablak, fürdő és orvosi max. hőmérők.

SZEMÜVEGEK,

ORRCSIPTETŐK

legfinomabb üvegekkel

alánlja tisztelettel

Fischer Jakob

látészerez Debreczenben, Főter.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van elzárva.

Eddig fölülmulthatatlan!

Maager Vilmos-fele

valódi, tisztított

(törvényesen védett kiállításban)

Maager Vilmostól

BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltek mindama esetknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben, III/3 ker., Heumarkt 3. valamint az osztr. magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában.

DEBRECZENBEN: Mihalovits Istvan, dr. Rothschnek Emil, Tóth Béla gyógyszerész uraknál és Rikli József Zelmos, Geréby Fülöp, Csanak József kereskedésében. Főraktár és főelárusítás az osztrák-magyar monarchia részére: **MAAGER VILMOS** Bécs, III/3. Heumarkt 3.

Utánzások törvény utján üldöztetnek.

KÖHÖGÉS,
rekedtség és elnyálkásodásnál
melegen ajánljuk tisztelt olvasóink
figyelmébe
Egger dijjutalmazott
biztos hatásu
mell-paszfilláit.
Kaphatók **25, 50** kros és **1** frtos
eredeti dobozokban a monarchia
valamennyi gyógyszerárában
valamint az
EGGER A. FIA
gyógyszerkülönlegességi gyárában
Bécs-Nussdorf.

KORCSOLYÁK
legjobb minőségűek, védjeggyel ellátva
leszállított árak mellett kaphatók.

PATENT
sarok csavarral, 2 szíjjal
kezdők részére.

HALIFAX
fényezett és niklirozott
legjobb kivitelben.

MERKUR
fényezett és niklirozott
legjobb kivitelben.

Kovács Gyula vaskereskedőnél
DEBRECZEN,
Nagy-uj utca szegletén, a „Bika“ szálloda mellett.

Fényes karácsonyi kiállítás.

Ez évi nagyszabású karácsonyi kiállításom már eddigelé is a n. é. közönség osztatlan tet-
szésével találkozik és általános elismerésben részesül.

Több oldalról nyilvánuló óhajoknak eleget teendő, kiállításomat a napokban bővittem, s
ennek emelésére újnál újabb, szebbnél szebb, kül- és belföldi áruk naponként érkeznek.

Kiállításomat, melynek megtekintésére mindenkit szívesen látok és a hol a legelegánsabb
legújabb, legszebb és legczélszerűbb

karácsonyi és ujévi ajándék tárgyak

a legjutányosabb árakon szerezhetőek be, ajánlom a n. é. közönség további szives figyel mébe.

Tisztelettel

Kaszanyitzky Endre.

CSANAK JÓZSEF fűszerkereskedése

DEBRECZENBEN.

Ajánlja dusan berendezett raktárát **CZUKOR, KÁVÉ, friss DÉLI GYÜMÖLCSÖK,**
a legkülönbébb **sajtok, pácizolt és olajba rakott csemege halak, valódi orsovai és hamburgi CAVIÁR.**

s minden egyéb **csemege árukból.**

Legkitünőbb minőségű **Ó JAMAikai és ANANÁSZ RUMOK,**

francia és magyar COGNACBÓL. — Továbbá ajánl **MAGYAR és FRANCZIA**

Pezsgő borokat

valamint hazai **asszu, csemege és asztali borokat** a legjobb nevű termelőktől legjutányosabb árakon.